

2. Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից:

2.2 Ճանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են պատմական արժեքի սկզբունքով, քացառությամբ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են իրական արժեքով:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույն կերպով է արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական էությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ ղեկավարության համոզմամբ այս արժույթով ներկայացված տեղեկատվությունն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է հազար միավորի ճշտությամբ:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ի համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կատարի կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրությունները և գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, քացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 26-ում:

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Թողարկված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ և փոփոխություններ ամբողջական ՖՀՄՄ-ներում առ 31/12/2021թ.

ՖՀՄՄ1 «ՖՀՄՄ-ների առաջին անգամ որդեգրումը». *Դուստր ընկերությունը որպես առաջին անգամ ՖՀՄՄ որդեգրող*

ՖՀՄՄ 1-ում կատարվել է լրացում, ըստ որի եթե դուստր ընկերությունը որդեգրում է ՖՀՄՄ-ները ավելի ուշ քան մայր կազմակերպությունը և առկա է հաշվետվությունների վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերություն, ապա ՖՀՄՄ որդեգրելու պահի դրությամբ դուստրը կարող է փոխարժեքային պահուստը որոշել մայր կազմակերպության կողմից ներկայացված հաշվետվությունում համապատասխան փոխարժեքային տարբերության գումարի չափով:

ՖՀՄՄ 1-ի այս լրացումը ուժի մեջ է մտնում 2022թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՄ9 «Ֆինանսական գործիքներ». *Ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչման 10% շեմի հաշվարկում վճարների ներառումը*

Համաձայն ՖՀՄՄ 9-ի երբ ֆինանսական պարտավորության պայմաններում կատարվում է փոփոխություն, այն պետք է հաշվառվի որպես գոյություն ունեցող պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում, եթե վերափոխված դրամական հոսքերի ներկա արժեքը տարբերվում է հին պայմաններով սպասվող դրամական հոսքերի ներկա արժեքից առնվազն վերջինիս 10%-ի չափով: ՖՀՄՄ 9-ում կատարվել է պարզաբանում, ըստ որի ներկա արժեքի հաշվարկում դիտարկվում են միայն այն վճարներից առաջացող զուտ հոսքերը, որոնք կատարվել են փոխառու և փոխատու միջև՝ ներառյալ այլ կողմերի անունից կատարված վճարները:

ՖՀՄՄ 9-ի այս խմբագրումը ուժի մեջ են մտնում 2022թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՄ41 «Գյուղատնտեսություն». *Հարկերի ազդեցություն իրական արժեքը որոշելիս*

Համաձայն ՀՀՄՄ 41-ի այս փոփոխության կենսաբանական ակտիվի, ինչպես նաև բերքահավաքի պահին գյուղատնտեսական արտադրանքի իրական արժեքը որոշելիս եթե կիրառվում է սպասվող հոսքերի ներկա արժեքի մոդելը, ապա դիտարկվում են նաև հարկերի գծով սպասվող հոսքերը: Նախկին խմբագրմամբ հարկերի գծով հոսքերը չպետք է ներառվեր:

ՀՀՄՄ 41-ի այս փոփոխությունը ուժի մեջ են մտնում 2022թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՍ3 «Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ». Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին

ՖՀՄՍ 3-ում կատարված այս խմբագրմամբ նախատեսված է բիզնես միավորման դեպքում որոշելի ակտիվներն և պարտավորությունները որոշել ըստ հիմունքներում նախատեսված ակտիվի և պարտավորության սահմանումների և ճանաչման պահանջների:

Այնուամենայնիվ, եթե պարտավորությունը կամ պայմանական պարտավորությունը գտնվում է ՀՀՄՍ37 «Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պայմանական պարտավորություններ» կամ ՖՀՄՍՄ421 «Պարտադիր վճարներ» ստանդարտների գործողության ոլորտում, ապա հիմունքների փոխարեն կիրառվում են նշված ստանդարտների ճանաչման պահանջները:

ՖՀՄՍ 3-ի այս խմբագրումը ուժի մեջ են մտնում 2022թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՍ1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը». Պարտավորությունների դասակարգումը

ՀՀՄՍ 1-ում կատարվել է փոփոխություն, ըստ որի եթե կազմակերպությունը իրավունք ունի երկարաձգել պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո նվազագույնը 12 ամիս, ապա այն դասակարգվում է որպես ոչ ընթացիկ՝ անկախ այդ իրավունքն օգտագործելու մտադրությունից:

ՀՀՄՍ 1-ի այս փոփոխությունը ուժի մեջ են մտնում 2023թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՍ16 «Հիմնական միջոցներ». Մինչև նախանշված նպատակներով օգտագործումը ստացված հասույթներ

ՀՀՄՍ 16-ում կատարվել է փոփոխություն, որի համաձայն մինչև հիմնական միջոցի աշխատանքային վիճակի հասնելը դրա կողմից գներացված օգուտները և դրան վերագրվող ուղղակի ծախսումները (օրինակ տեստավորման ընթացքում արտադրանքի թողարկումը) պետք է ճանաչվեն շահույթում կամ վնասում՝ նախկինում նախատեսված ինքնարժեքի նվազեցման փոխարեն:

ՀՀՄՍ 16-ի այս փոփոխությունը ուժի մեջ են մտնում 2022թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՍ37 «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ». Անբարենպաստ պայմանագրերի կատարման ծախսումները

ՀՀՄՍ 37-ում կատարվել է խմբագրում, որտեղ պարզաբանվում որ պայմանագրի անբարենպաստ լինելը և համապատասխանաբար պահուստի գնահատականը որոշելիս դիտարկվում են միայն պայմանագրի կատարմանը ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումները: Դա ներառում է նաև այլ ծախսումների (օրինակ սարքավորումների մաշվածության) բաշխումից առաջացած մասերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են պայմանագրի կատարմանը:

ՀՀՄՍ 37-ի այս փոփոխությունը ուժի մեջ են մտնում 2022թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

2.6 Նախորդ տարիների սխալների ուղղում

Ֆինանսական հաշվետվությունները, ներառյալ նախորդ ժամանակաշրջանների համադրելի տեղեկատվությունը, ներկայացվում են այնպես, իբրև էական սխալներն ուղղվել են այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք կատարվել են: Հետևաբար, ներկայացված յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանին վերաբերող ուղղման գումարը ներառվում է այդ հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մեջ: Ներկայացված ժամանակաշրջաններից ամենավաղ ժամանակաշրջանի կուտակված արդյունքների սկզբնական մնացորդը կարգավորվում է ճշգրտումների այն գումարով, որը վերաբերում է այն ժամանակաշրջաններին, որոնք նախորդում են վերջին ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների համադրելի տեղեկատվության մեջ ներգրավված ժամանակաշրջաններին: Նախորդող ժամանակաշրջանների վերաբերյալ ներկայացված որևէ այլ տեղեկատվություն մույնպես վերաներկայացվում է:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Ընդհանուր դրույթներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել և վաղաժամ չեն ընդունվել Ընկերության կողմից, ներկայացված են ծանոթագրություն 2.5-ում:

Էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները, որոնք կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ներկայացված են ստորև:

3.2 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀՄՍ 1. *Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում* ստանդարտի (վերանայված 2007թ.) համաձայն: Ընկերությունը որոշել է ներկայացնել համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին մեկ հաշվետվություն:

Կազմակերպությունը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը ներկայացնում է ակտիվներն ու պարտավորությունները ընթացիկ և ոչ ընթացիկ դասակարգմամբ: Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծախսերը դասակարգվում են ըստ գործառնության: Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը ներկայացվում է ուղղակի մեթոդով, իսկ սոկոսների և շահաբաժինների գծով հոսքերը դասակարգվում են որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

3.3 Արտաբժույթ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար ֆունկցիոնալ արժույթից տարբերվող այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից հրապարակված՝ արտաբժույթային շուկաներում արտաբժույթի նկատմամբ հայկական դրամի միջին փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտաբժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքը: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում է 480.14 ՀՀ դրամ, 1 Եվրոն կազմում է 542.61 ՀՀ դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում է 522.59 ՀՀ դրամ, 1 Եվրոն կազմում է 641.11 ՀՀ դրամ, 2020թ. հունվարի 01-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում է 479.70 ՀՀ դրամ, 1 Եվրոն կազմում է 537.26 ՀՀ դրամ): Իրական արժեքով հաշվառվող և արտաբժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքով: Այն ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտաբժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես շահույթ կամ վնաս:

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում, կամ երբ ընկերության դրամային հոդվածները հաշվետվության մեջ ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնական գրանցման կամ մախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, պետք է ճանաչվեն որպես եկամուտ կամ ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

3.4 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով: Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները: Գործարկման և մնացած նախաարտադրական ծախսումները հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում: Մեփական ուժերով կառուցվող հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը որոշվում է նույն սկզբունքներով, ինչ պաշարների ինքնարժեքը: Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, մինչև դրանց նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելը, հանդիսանում են անավարտ հիմնական միջոցներ և հաշվառվում են դրանց ինքնարժեքով:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրս գրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես շահույթ կամ վնաս:

Հիմնական միջոցի առանձին հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները, որոնք հաշվառվում են որպես առանձին ակտիվ, կապիտալացվում են տեղադրվող բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ միասին:

Ճանաչման մշված սկզբունքի համաձայն՝ կազմակերպությունը գնահատում է իր հիմնական միջոցների գծով բոլոր ծախսումները դրանց կատարման պահին: Այս ծախսումները ներառում են հիմնական միջոցի միավորի կառուցման կամ ձեռքբերման սկզբնավորման ծախսումները և հետագայում կատարված ծախսումները՝ կապված դրա ավելացման, մի մասի փոխարինման կամ սպառարկման հետ:

Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում՝ որպես շահույթ կամ վնաս:

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ ներառվում է այլ ակտիվի ինքնարժեքում՝ կիրառելով ուղիղ գծային

մեթոդը, եթե մաշվածության հաշվարկման այլ մեթոդը չի ապահովում հիմնական միջոցի տնտեսական օգուտների նվազեցման ավելի արժանահավատ պատկերը:

Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր, շինություններ	20 տարի,
Մեքենաներ, սարքավորումներ	1-10 տարի,
Տրանսպորտային միջոցներ	5-8 տարի,
Արտադրական և տնտեսական գույք, այլ	5-8 տարի,
Համակարգչային տեխնիկա	1 տարի:

3.5 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են հաշվապահական հաշվառման ծրագիր, արտոնագրեր և այլն:

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիան ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ ներառվում է այլ ակտիվի ինքնարժեքում՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է 5 տարի համակարգչային ծրագրի և 10 տարի այլ ոչ նյութական ակտիվների համար:

3.6 Ներդրումային գույք

3.6.1. Սահմանում

Ներդրումային գույքը գույք է (հող կամ շենք, կամ շենքի մի մաս, կամ և՛ հող, և՛ շենք), որը պահվում է ընկերության կողմից վարձակալությունից եկամուտ վաստակելու կամ դրա արժեքի աճի, կամ էլ միաժամանակ այդ երկու նպատակներով, այլ ոչ թե՝

- ա) արտադրությունում օգտագործելու, ապրանքների մատակարարման կամ ծառայությունների մատուցման, կամ վարչական նպատակներով օգտագործելու համար, կամ
- բ) սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար:

3.6.2. Չափում

Ներդրումային գույքը սկզբնապես չափվում է իր ինքնարժեքով (սկզբնական արժեքով):

Գործառնության հետ կապված ծախսումները ներառվում են սկզբնական չափման մեջ: Գնված ներդրումային գույքի ինքնարժեքը ներառում է դրա գնման գինը և ուղղակիորեն վերագրելի ցանկացած ծախսում:

Ներդրումային գույքի միավորը որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո, հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

3.6.3. Մաշվածություն

Ներդրումային գույքի միավորի մաշեցնող (մաշվածության միջոցով որպես ծախսում ճանաչման ենթակա) գումարը պարբերաբար բաշխվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում՝ կիրառելով մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հողի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Ներդրումային գույքի օգտակար ծառայությունը արտահայտված է ժամկետով:

3.6.4. Վերադասակարգումներ

Գույքը որպես ներդրումային վերադասակարգելը կամ հակառակը տեղի է ունենում այն և միայն այն դեպքում, երբ փոփոխվել է դրանց օգտագործումը, որի վկայություններն են՝

ա) Ընկերության կողմից գույքի զբաղեցումը սկսելը, այս դեպքում ներդրումային գույքը վերադասակարգվում է որպես հիմնական միջոց,

բ) Ընկերության կողմից գույքի զբաղեցումն ավարտելը, այս դեպքում Ընկերության կողմից զբաղեցված գույքը վերադասակարգվում է որպես ներդրումային գույք:

3.7 Վարձակալություն

ա/ Գործառնական վարձակալություն - վարձակալությունը համարվում է գործառնական այն դեպքերում, երբ չի նախատեսվում սեփականության իրավունքից ծագող էական ռիսկերի և հատույցների փոխանցում վարձակալին: Գործառնական վարձակալության վարձավճարների ընդհանուր գումարը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում գծային մեթոդով: Այն դեպքերում, երբ վարձակալված ակտիվն օգտագործվում է արտադրական նպատակներով վարձավճարները ճանաչվում են արտադրանքի ինքնարժեքում:

բ/ Ֆինանսական վարձակալություն - վարձակալությունը համարվում է ֆինանսական այն դեպքերում, երբ սեփականության իրավունքից ծագող ըստ էության բոլոր էական ռիսկերը և հատույցները փոխանցվում են վարձակալին:

Այն դեպքերում երբ կազմակերպությունը հանդիսանում է ֆինանսական վարձակալության վարձակալ, վարձակալված գույքը ակտիվ է ճանաչվում վարձակալության սկզբի դրությամբ իրական արժեքով, կամ նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքով եթե վերջինս ավելի փոքր է: Ակտիվի մաշվածությունը հաշվեգրվում է հիմնական միջոցների մաշվածության համար նախատեսված մոտեցումներով: Նույն չափով ճանաչվում է նաև համապատասխան պարտավորությունը: Պարտավորության սկզբնական արժեքի և վճարման ենթակա համախառն գումարի տարբերությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախսում այնպիսի տոկոսադրույքով, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Այն դեպքերում երբ կազմակերպությունը հանդիսանում է ֆինանսական վարձակալության վարձատու, վարձակալված գույքը ապաճանաչվում է, և ճանաչվում է դերիտորական պարտք վարձակալությունում գուտ ներդրումների չափով: Ֆինանսական վարձակալության հանձնած գույքի հաշվեկշռային արժեքի և վարձակալությունում գուտ ներդրման տարբերությունը ճանաչվում է որպես շահույթ կամ վնաս վարձակալության սկզբին:

Դերիտորական պարտքի սկզբնական արժեքի և ստացման ենթակա համախառն գումարի տարբերությունը ճանաչվում է որպես տոկոսային եկամուտ այնպիսի տոկոսադրույքով, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ դեպիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Վարձակալության ժամկետ է համարվում այն ժամանակահատվածը, որի համար կնքվել է վարձակալության պայմանագիրը և որի համար այն չի կարող չեղյալ համարվել, գումարած այն ժամանակահատվածը, որով վարձակալը կարող է երկարաձգել ակտիվի վարձակալումը լրացուցիչ վճարի դիմաց կամ առանց այդպիսի վճարի այն դեպքում, երբ վարձակալման ժամկետի սկզբում առկա է բավականաչափ համոզմունք առ այն, որ վարձակալը մտադիր է օգտվել այդ իրավունքից:

3.8 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է, հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է պաշարների ձեռք բերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է՝ ԱՄԱԵ (FIFO) բանաձևով:

3.9 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները ապահանջվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ երբ փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվները, բոլոր նշանակալից ռիսկերն ու հատուցումները:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապահանջվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած կամ հանած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվում են որպես ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հետագա չափումը ներկայացված է ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից: Ֆինանսական գործիքի կատեգորիան համապատասխանում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը և որը ցույց է տալիս, թե իրական արժեքի փոփոխության արդյունքում ստացվող օգուտներն ու վնասները պետք է ճանաչվեն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, թե ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընդհանուր առմամբ, Ընկերության բոլոր ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են՝ օգտագործելով վերջնահաշվարկի ամսաթվի հաշվառումը: Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման գնահատումն իրականացվում է առնվազն յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «Ֆինանսական ծախս» և «Ֆինանսական եկամուտ» հոդվածներում:

I. Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառություններն ու դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք զննվող չեն ակտիվ շուկայում: Փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվելուց հետո հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ համաձայն արժեզրկման պահուստը: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Ընկերությունը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և ժամանակին չվճարումը ցուցանիշ են այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեզրկված է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է անհավանական, դուրս են գրվում:

II Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցներ, բանկային հաշիվների մնացորդներ, որոնք ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների «փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր» կատեգորիայում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունը ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են փոխառությունները, ինչպես նաև առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

I Փոխառություններ

Փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ ներառյալ գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս:

II Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.10 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների

Մաշվող ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գույք գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է դրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն ամփոփապես ճանաչվում են որպես ծախս՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետազայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև դրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինեք, եթե մախտող տարիներին այդ ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորուստի հակադարձումն ամմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքի պահուստի միջոցով:

Բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի գործիքների, եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկման կորուստը նվազում է և նվազումը օբյեկտիվորեն կարելի է վերագրել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքերին, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկման կորուստը հակադարձվում է՝ ճանաչելով համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն չափով, որ հակադարձումը չհանգեցնի ֆինանսական ակտիվի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը գերազանցի այն ամորտիզացված արժեքը, որը կլինեք, եթե այդ ֆինանսական ակտիվի արժեքի իջեցման հակադարձման ամսաթվի դրությամբ արժեզրկում ճանաչված չլինեք:

Հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Փոխառություններ և վարկեր	1,465,194	807,085
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր, այդ թվում շահութահարկի գծով պարտավորությունը	654,493	567,086
Ընդամենը	2,119,687	1,374,171

3.11 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից բողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.12 Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկն իրենից ներկայացնում է տվյալ ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի (վնասի) գծով վճարման (փոխհատուցման) ենթակա շահութահարկի գումարը: Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) պետք է չափվեն այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ընկերության հետաձգված հարկերը (հետաձգված հարկային պարտավորությունները և հետաձգված հարկային ակտիվները) պայմանավորված են ժամանակավոր տարբերությունների (հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ) և չօգտագործված հարկային վնասը հաջորդ ժամանակաշրջաններ տեղափոխելու հետ: Ժամանակավոր տարբերությունների հետ կապված հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են օգտագործելով հաշվեկշռային պարտավորության մեթոդը՝ հիմնվելով ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակով օգտագործվող գումարների (հարկային բազայի) ժամանակավոր տարբերությունների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառվեն մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմնվելով հարկերի այն դրույքների վրա, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ սպազայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի դիմաց կարող են իրացվել չօգտագործված հարկային վնասները և փոխհատուցումները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այն չափով, որքանով այլևս հավանական չէ, որ դրան առնչվող հարկային օգուտները կիրացվեն:

3.13 Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ՝ ներկայացվելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորություններ բաժնում, այն պահին, երբ կա բավարար հավաստիացում որ կազմակերպությունը ստանալու է շնորհը և բավարարելու է դրան կից պայմանները:

Այն շնորհները որոնց հիմնական պայմանն է գնել, կառուցել կամ այլ կերպ ձեռքբերել երկարաժամկետ ակտիվ (ակտիվներին վերաբերող շնորհներ), սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները (եկամուտներին վերաբերող շնորհներ) սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում սխտեմատիկ հիմունքով՝ համապատասխան այն ծախսումների ծախս ճանաչմանը, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են:

Պետական շնորհները, որոնք տրամադրվում են ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն, պետք է ճանաչվեն շահույթ/վնասում այն պահին, երբ դառնում են ստացման ենթակա>:

3.14 Հասույթի ճանաչում

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցումների իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով Ընկերության կողմից տրամադրված ցանկացած առևտրական զեղչերը և իջեցումների գումարները:

Ընկերության հասույթն առաջանում է հիմնականում ճանապարհաշինարարական աշխատանքների կատարումից և շինանյութերի արտադրատեսակների վաճառքից:

Կառուցման պայմանագրերի գծով հասույթի ճանաչման համար գործարքի ավարտվածության աստիճանը որոշվում է պայմանագրով նախատեսված աշխատանքների ֆիզիկական ավարտվածությամբ, ինչպես նաև փուլային ավարտվածությամբ:

Արտադրանքի հասույթը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունը գնորդին է փոխանցում արտադրանքի սեփականության հետ կապված ռիսկերի և փոխհատուցումների մեծ մասը, և երբ չկան էական անորոշություններ կապված փոխհատուցման, գործարքի հետ կապված ծախսերի կամ ապրանքների հնարավոր վերադարձի վերաբերյալ, և երբ հնարավոր է արժանապատվորեն չափել հասույթի գումարը:

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործարքի ավարտման աստիճանի հիման վրա:

Գործառնական վարձակալությունների գծով կատարված վճարումները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության համար ստացված խթանող փոխհատուցումները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, որպես կատարված ընդհանուր վարձակալական վճարների անբաժանելի մաս:

3.15 Անընդհատության սկզբունք.

Ընկերությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստել է անընդհատության սկզբունքով:

4 Հիմնական միջոցներ

հազար դրամ

	Հող, շենքեր և շինություններ, կառուցվածքներ	Փոխանցող հարմարանքներ, մեքենասարքավոր., տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական, տնտեսական գույք, այլ և շահագործման համար ոչ մատչելի Հ/Մ	Ընդամենը
<i>Մեզոնական արժեք</i>				
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	87,636	1,572,022	27,634	1,687,292
Ճշգրտում	-	96	(5)	91
Ներքին տեղաշարժ	-	-	-	-
Ճվելացում	304	325,233	14,096	339,633
Ժողովրդական և Նվազեցում	-	-	-	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	87,940	1,897,351	41,725	2,027,016
<i>Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում</i>				
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14,861	936,766	23,253	974,880
Ճշգրտում	-	-	-	-
Ճվելացում	21	21,476	-	21,497
Տարվա ծախս	2,840	177,396	4,631	184,867
Նվազեցում	-	-	-	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	17,722	1,135,638	27,884	1,181,244
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	72,775	635,256	4,381	712,412
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	70,218	761,713	13,841	845,772

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Հող, շենքեր և շինություններ» դասում ներառված են 4.9592 հա ընդհանուր մակերեսով հողամաս, որի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 41,527 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ցուցանիշները նույնն են):

5 Ոչ նյութական ակտիվներ

հազար դրամ

	Համակարգչային ծրագիր	Արտոնագրեր (Լիցենզիաներ)	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Մկրթական արժեք</i>				
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,096	-	850	1,946
Սվեպում	-	-	110	110
Նվազեցում	-	-	-	-
Ճշգրտում	-	-	-	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,096	-	960	2,056
<i>Կուտակված մաշվա- ծություն և արժեզրկում</i>				
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,095	-	597	1,692
Ճշգրտում	-	-	-	-
Տարվա ծախս	-	-	170	170
Նվազեցում	-	-	-	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,095	-	767	1,862
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1	-	253	254
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1	-	193	194

6 Հարկային ակտիվներ

հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Նվազագույն շահութահարկ	-	-
Հետաձգված շահութահարկ	11,192	3,980
Ընդամենը	11,192	3,980

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ

	2021թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	Վանաչված սեփական կապիտալում	Վանաչված ֆինանսական արդյունք	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>				
Աշխատակիցներին փոխհատուցումների գծով	4,922	-	3,400	8,322
Վարձակալության գծով	18,544	-	(423)	18,121
Դերիտորական պարտքերի պարտքային կորուստների գծով	-	-	1,266	1,266
	<u>23,466</u>	<u>-</u>	<u>4,243</u>	<u>27,709</u>
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Հիմնական միջոցի գծով	1,771	-	(17)	1,754
Վարձակալության գծով	17,715	-	(2,952)	14,763
	<u>19,486</u>	<u>-</u>	<u>(2,969)</u>	<u>16,517</u>
Ընդամենը	<u>3,980</u>	<u>-</u>	<u>7,212</u>	<u>11,192</u>

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ

	2020թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	Վանաչված սեփական կապիտալում	Վանաչված ֆինանսական արդյունք	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>				
Աշխատակիցներին փոխհատուցումների գծով	-	-	4,922	4,922
Վարձակալության գծով	-	-	18,544	18,544
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>23,466</u>	<u>23,466</u>
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Հիմնական միջոցի գծով	-	-	1,771	1,771
Վարձակալության գծով	-	-	17,715	17,715
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>19,486</u>	<u>19,486</u>
Ընդամենը	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3,980</u>	<u>3,980</u>

7 Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Հազար դրամ

Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ Լիզինգ Լիզինգի մաշվածություն	2020թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի		2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	
		Ավելացում	Նվազում	Ավելացում	Նվազում
	-	-	-	258,981 (13,399)	-
	-	-	-	-	-
Ընդամենը	-	-	-	264,872	-
					264,872

* Ընկերությունը կնքել է 07/07/2021 թվականին թիվ 2107 677 «Լիզինգի» պայմանագիր: Համաձայն պայմանագրի ֆինանսական վարձակալության է վերցված թվով 1 հատ SHACMAN SX3258DR384 մակնիշի բեռնատար ինքնաշարժ: Լիզինգի տևողությունը կազմում է 36 ամիս: Վճարման ենթակա համախառն գումարը՝ 60,218.25 ԱՄՆ դոլար:

* Ընկերությունը կնքել է 07/07/2021 թվականին թիվ 2107 678 «Լիզինգի» պայմանագիր: Համաձայն պայմանագրի ֆինանսական վարձակալության է վերցված թվով 4 հատ SHACMAN F3000 մակնիշի բեռնատար ինքնաշարժ: Լիզինգի տևողությունը կազմում է 36 ամիս: Վճարման ենթակա համախառն գումարը՝ 228,141.36 ԱՄՆ դոլար:

* Ընկերությունը կնքել է 29/07/2021 թվականին թիվ 2107 760 «Լիզինգի» պայմանագիր: Համաձայն պայմանագրի ֆինանսական վարձակալության է վերցված թվով 4 հատ SHACMAN SX3258DR384 մակնիշի բեռնատար ինքնաշարժ: Լիզինգի տևողությունը կազմում է 36 ամիս: Վճարման ենթակա համախառն գումարը՝ 234,983.18 ԱՄՆ դոլար:

* Ընկերությունը կնքել է 28/10/2021 թվականին թիվ 2109 998 «Լիզինգի» պայմանագիր: Համաձայն պայմանագրի ֆինանսական վարձակալության է վերցված թվով 1 հատ XCMG LW300KN մակնիշի ճակատային միաշերտի անվային բեռնիչ: Լիզինգի տևողությունը կազմում է 36 ամիս: Վճարման ենթակա համախառն գումարը՝ 45,031.52 ԱՄՆ դոլար:

(Ծանոթագրություն 14)

8 Պաշարներ

Հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հումք և նյութեր	239,031	240,978
Անավարտ արտադրանք	19,560	16,289
Պատրաստի արտադրանք	147,232	35,564
Ապրանքներ	140	73
	<u>405,963</u>	<u>292,904</u>
Ընդամենը		

9 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	716,285	154,530
Դեբիտորական պարտքերի անհավաքագրելիության կորուստների պահուստ	(7,033)	-
Տրված կանխավճարներ	87,868	102,954
Այլ	9,545	2,298
	<u>806,665</u>	<u>259,782</u>
Դեբիտորական պարտքեր պետական բյուջեի հանդեպ	1,618	2,014
Հետաձգված ԱԱՀ	42,215	365
	<u>850,498</u>	<u>262,161</u>
Ընդամենը		

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի հավաքագրելիությունը որոշելիս հաշվի է առնվում պարտքի մարման ժամանակացույցի ցանկացած փոփոխություն՝ սկսած պարտքերի առաջացման պահից մինչև հաշվետու ամսաթիվը:

10 ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԵՎ ՀԱՄԱՐԺԵՔՆԵՐ

Դրամական հոսքերի հաշվետվությունում ներկայացված դրամական միջոցները և դրա համարժեքները ներառում են հետևյալը.

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հաշիվներ բանկում	16,465	61,095
Կանխիկ դրամ	501	10,016
	<u>16,966</u>	<u>71,111</u>
Ընդամենը		

11 Կանոնադրական կապիտալ

հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	201,482	24,182
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վճարված կանոնադրական կապիտ	-	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կանոնադրական կապիտալի զուտ գումար	201,482	24,182

Կանոնադրական կապիտալը լրիվ վճարված է, դրա բաժնեմասը՝ 100% պատկանում է Ընկերության միակ մասնակցին:

Ընկերության մասնակցի բաժնեմասը դրամային արտահայտությամբ՝

Մասնակից	Գումար
Կամո Գերասիմի Գևորգյան	201,482,000 ՀՀ դրամ

Պահուստային կապիտալ

Համաձայն Ընկերության կանոնադրության 6.4 կետի՝ «Ընկերությունը ստեղծում է պահուստային կապիտալ՝ կանոնադրական կապիտալի 10 տոկոսի չափով: Այս կապիտալի ձևավորումը իրականացվում է շահույթից կատարվող տարեկան մասհանումների միջոցով՝ մինչև նախատեսված չափին հասնելը: Պահուստային կապիտալին կատարվող մասհանումների չափը սահմանվում է զուտ շահույթի առնվազն 5 տոկոսի չափով: Պահուստային կապիտալի միջոցների ծախսման կարգը որոշվում է մասնակիցների ընդհանուր ժողովի կողմից:

12 Բանկային վարկեր

հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Երկարաժամկետ վարկեր	609,654	522,590
Չկրած տոկոսային ծախսեր ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող երկարաժամկետ ֆինանսական պարտավորությունների գծով	-	(26)
	609,654	522,564
Կարճաժամկետ վարկեր		
Երկարաժամկետ վարկերի կարճաժամկետ մաս	-	50,169
Չկրած տոկոսային ծախսեր ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող երկարաժամկետ ֆինանսական պարտավորությունների գծով	-	-
	-	50,169
Ընդամենը	609,654	572,733

Պարտքերի մարման պայմանները և ժամանակացույցը

Ստորև ներկայացված է Ռեզիդենտ Բանկ [1]-ից ստացված վարկի համար գործող պայմանները: Մարման վերջնաժամկետ է սահմանված մինչև 2022 թվականը:

Պայմանագիր	Արժույթ	Տոկոսադրույք	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Թիվ 399364 (Վարկային գիծ)	1,480,000 ԱՄՆ դոլար	8.75 %	609,654	522,564

Ստորև ներկայացված է Ռեզիդենտ Բանկ [2]-ից ստացված և 2021թ.-ին մարված վարկի համար գործող պայմանները:

Պայմանագիր	Արժույթ	Տոկոսադրույք	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
TO040225	ԱՄՆ դոլար	9.9%	-	50,169

13 Փոխառություններ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Կարժաժամկետ փոխառություն Չկրած տոկոսային ծախսեր ամբողջագրված արժեքով հաշվառվող կարժաժամկետ ֆինանսական պարտավորությունների գծով	855,540	234,352
	<u>855,540</u>	<u>234,352</u>

Պարտքերի մարման պայմանները և ժամանակացույցը

Ստորև ներկայացված են չմարված անտոկոս փոխառությունների համար գործող պայմանները:

հազար դրամ

	Արժույթ	Ժամկետային	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Կողմ [1]	Ռուսական ռուբլի	2023	12,412	7,999
Կողմ [2]	ԱՄՆ դոլար	2021	-	52,259
Կողմ [3]	ՀՀ հազար դրամ	2023	118,800	2,652
Կողմ [3]	ԱՄՆ դոլար	2023	17,113	-
Կողմ [3]	Ռուսական ռուբլի	2023	4,771	-

Ստորև ներկայացված են չմարված տոկոսային փոխառության համար գործող պայմանները:

հազար դրամ

	Արժույթ	Տոկոս	Ժամկետային	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Կողմ [4]	ԱՄՆ դոլար	10	2023	260,092	-
Կողմ [3]	ԱՄՆ դոլար	10	2023	208,112	-
Կողմ [5]	ԱՄՆ դոլար	11.2	2023	-	171,442
Կողմ [6]	ԱՄՆ դոլար	4	2023	122,273	-
Կողմ [7]	Եվրո	8	2022	111,967	-

14 Ԗինանսական վարձակալություն

հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք համախառն գումարներ	275,276	-
Չկրած տոկոսային ծախսեր ֆինանսական վարձակալության գծով	(31,775)	-
	<u>243,501</u>	<u>-</u>
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք համախառն գումարների կարճաժամկետ մաս	8,958	-
Չկրած տոկոսային ծախսեր կարճաժամկետ ֆինանսական պարտավորությունների գծով	-	-
	<u>8,958</u>	<u>-</u>
Ընդամենը	<u>252,459</u>	<u>-</u>

Պարտքերի մարման պայմանները և ժամանակացույցը

Ստորև ներկայացված են չմարված Ռեզիդենտ վարկային կազմակերպությունից ստացված ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) պայմանագրերի համար գործող պայմանները (Ծանոթագրություն 7)։
Գումարները իրենց մեջ չեն ներառում չկրած տոկոսային ծախսերը։

Պայմանագիր	Արժույթ	Տոկոսադրույք	Ժամկետային	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
2107 677	60,218.25 ԱՄՆ դոլար	9.5%	2024	26,200	-
2107 678	228,141.36 ԱՄՆ դոլար	9.5%	2024	99,300	-
2107 760	234,983.18 ԱՄՆ դոլար	9.5%	2024	105,163	-
2109 998	45,031.52 ԱՄՆ դոլար	9.5%	2024	21,796	-

15 Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

հազար դրամ	2021	2020
Մնացորդը տարեսկզբին	<u>1,935</u>	<u>7,740</u>
Տարվա ընթացքում ավելացումներ	-	-
Դեզերտումներ	-	(5,418)
Եկամուտներին վերագրված գումարներ	(387)	(387)
Տարեվերջի մնացորդը	<u>1,548</u>	<u>1,935</u>

16 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	153,506	29,104
Հատուցումներ աշխատակիցներին	9,525	7,126
Վճարվելիք սոց. հատկացումներ	-	-
Կանխավճարներ հաճախորդներից	12,824	352,517
Հարկերի գծով պարտավորություններ՝ բացառությամբ շահութահարկի	15,187	13,668
Պահուստ փոխհատուցելի բացակայությունների գծով	46,236	27,344
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	38,637	1,147
Ընդամենը	275,915	430,906

17 Հասույթ
հազ.դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտադրանքի վաճառքից հասույթ	398,897	372,806
Ապրանքների վաճառքից հասույթ	83,148	53,933
Աշխատանքների և ծառայութ. կատարումից հասույթ	1,777,477	1,521,835
Ընդամենը	2,259,522	1,948,574

18 Վաճառքի ինքնարժեք
հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Վաճառված արտադրանքի ինքնարժեք	316,908	275,866
Վաճառված ապրանքի ինքնարժեք	71,324	46,262
Կատարված աշխատանքի և ծառայութ. ինքնարժեք	1,355,132	1,230,635
Ընդամենը	1,743,364	1,552,763

19 Այլ եկամուտ
հազ. դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական վարձակալությունից եկամուտ	12,040	35,175
Դեբիտորական պարտքերի կորուստների հակադարձումից եկամուտ	-	5,213
Այլ	3,900	9,031
Ընդամենը	15,940	49,419

20 Իրացման ծախսեր
հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հ/Մ մաշված., նորոգման, սպասարկման ծախսեր	837	-
Ընդամենը	837	-

21 Վարչական ծախսեր
հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հատուցումներ աշխատակիցներին	79,261	63,037
Հիմնական միջոցների մաշվածության, վերամորձման ծախսեր	14,962	6,981
Գործողման և մերկայացուցչական ծախսեր	37,574	27,361
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	939	1,019
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	18,657	15,120
Առդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	62,528	50,917
Բանկային, ապահովագրության ծախսեր	9,772	3,131
Չփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր	2,408	3,575
Այլ	14,135	11,361
Ընդամենը	240,236	182,502

22 Այլ ծախսեր
հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Փոխհատուցելի քացակայությունների հատկացումից ծախս	18,892	27,344
Տույժեր, տուգանքներ, դատական ծախսեր	14,729	2,119
Արժեքների պակասորդ. և փչացումից կորուստներ	264	2
Այլ	4,352	6,015
Ընդամենը	38,237	35,480

23 Ֆինանսական հոդվածներ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական գործիքների վերաչափումից արդյունք	4,580	1,022
Տոկոսային եկամուտներ		
Տոկոսային ծախսեր /այդ թվում վարձ. գեղչումից և պարտքային կորուստից/	(146,156)	(126,631)
	(141,576)	(125,609)

24 Այլ ոչ գործառնական շահույթ/վնաս

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից եկամուտ	130,506	28,266
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից ծախսեր	(22,080)	(94,012)
Հիմնական միջոցի օտարումից եկամուտներ	5,050	5,500
Հիմնական միջոցի օտարումից ծախսեր	(5,000)	(5,035)
Ակտիվների վերականգնումից եկամուտներ	-	-
Ակտիվներին վերաբերող շնորհից եկամուտներ	-	-
Անհատույց տրված ակտիվներից ծախսեր	(705)	(12,089)
	107,771	(77,370)

25 Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	23,143	21,905
Հետաձգված հարկ	(7,212)	(3,980)
Ընդամենը	15,931	17,925

2021թ. Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը 18 տոկոս է (2020թ.՝ 18%):

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	218,983		24,269	
Շահութահարկի հաշվարկ սահմանված հարկային դրույքով	39,417	18.00	4,368	18.00
Ծնվագեցվող / չհարկվող հոդվածներ	(23,486)	(10.73)	13,557	55.86
Հարկային վնասի ապահովում	-	-	-	-
Շահութահարկի գծով ծախս/ (փոխհատուցում)	15,931	7.27	17,925	73.86

26 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի և այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք համարվում են ընդունելի տվյալ համգամանքներում:

Ընկերությունը կատարում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Հաշվապահական գնահատումները, սակայն, երբեմն չեն համապատասխանում իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

2020 թվականի մարտին Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը COVID-19-ի բռնկումը հայտարարեց համաշխարհային համավարակ: Ի պատասխան համավարակի, Հայաստանի իշխանությունները COVID-19-ի տարածումն ու ազդեցությունը զսպելու նպատակով քաղաքի միջոցառումներ են իրականացրել, ինչպիսիք են ճանապարհորդության սահմանափակումները, կարանտինները, պատվաստումների պահանջները և բիզնեսի գործունեության սահմանափակումները: Ղեկավարության կողմից կատարված ընթացիկ գնահատումներն իրականացվել են հաշվի առնելով COVID-19 հետ կապված առանձնահատկությունները:

Դերիտորական պարտքերի և կանխավճարման վերականգնում

Դերիտորական պարտքերի մնացորդը ներառում է մաս պետական բյուջեի հանդեպ ունեցած դերիտորական պարտքերը: Ղեկավարության համոզմամբ պետական բյուջեի հանդեպ ունեցած դերիտորական պարտքերն ամբողջովին փոխհատուցվող են:

27 Պայմանական պարտավորություններ

27.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում քաղաքական են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով:

Այնուամենայնիվ, շուկայական ավելի խիստ ցնցումների պայմաններում Հայաստանի տնտեսությունը, ինչպես մաս Ընկերությունը կարող են ընկնել այդ ճգնաժամի ազդեցության տակ, ինչի հետևանքները կարող են լինել նշանակալի: Ընկերության վրա հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել անվճարունակությունը, քուլացած հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես մաս ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքների վրա:

27.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Ընկերությունը չունի ապահովագրության իր ակտիվների (քաղաքական տրանսպորտային միջոցների և շինարարական ծրագրերի), գործունեության ընդհատման կամ երրորդ կողմերի պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների պատահարներից հասցված վնասի: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերություն գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

27.3 Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ պահանջում է մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային պարտավորությունների գծով՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա:

27.4 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ընկերությունը բավարարում է ՀՀ կառավարության պահանջները՝ կապված շրջակա միջավայրի հետ և չունի պարտավորություններ կապված շրջակա միջավայրի հետ:

27.5 Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Ընկերության համար կապակցված կողմ է հանդիսանում

- *Կամո Գերասիմի Գևորգյանը:*

«Մխիթանի ԲՈՒԱՏ» ՍՊԸ-ն չի հանդիսանում պետության հետ փոխկապակցված կազմակերպություն:

27.6 Վերահսկողություն

Ընկերության վերահսկվում է միակ մասնակցի կողմից:

Ընկերության կապակցված կողմերի հետ կատարված գործարքները .

- Ստացված փոխառություն՝ ժամկետային (անվանական արժեքով)

Արժույթ	Մնացորդ՝ 01.01.2021	Մուտք	Ելք /Մարում/	Մնացորդ՝ 01.01.2022
ՀՀ հազ. դրամ	-	172,300	(172,300)	-

27.7 Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Ընկերությունը 2021 թվականի ընթացքում ունի վարձակալած գույք և տրանսպորտային միջոցներ:

27.8 Իրավական հարցեր

Իրավական հարցերը ներկայացվում են ստորև.

- ✓ «Միսիանի Բեռնաուդեվորատար Ավտոտրանսպորտային» ՍՊԸ-ի կողմից 15.11.2021թ.-ին հայցադիմում է ներկայացվել դատարան ընդդեմ «Մոնտաժտրանսսչին» ՍՊԸ-ի 7,144,704.40 ՀՀ դրամի և պայմանագրով սահմանված տույժերի բռնագանձման պահանջի մասին: 24.03.2022թ.-ին վերջինիս կողմից վճարվել է 7,000,000 ՀՀ դրամը: Դատարանի վճիռը կիրառարակվի 14.10.2022թ.-ին:
- ✓ «Ցեպելին Արմենիա» ՍՊԸ-ի կողմից պահեստամասի մատակարարման ժամկետի կետանցման պատճառով «Միսիանի Բեռնաուդեվորատար Ավտոտրանսպորտային» ՍՊԸ-ն չի կարողացել 25 օր շահագործել իր ասֆալտփող մեքենան, որի պատճառով ընկերությանը պատճառվել է վնաս 5,208,330.94 ՀՀ դրամի չափով: «Միսիանի Բեռնաուդեվորատար Ավտոտրանսպորտային» ՍՊԸ-ի կողմից 11.11.2021թ.-ին հայցադիմում է ներկայացվել դատարան ընդդեմ «Ցեպելին Արմենիա» ՍՊԸ-ի՝ պատճառված վնասի հատուցման պահանջի մասին: Գործը գտնվում է դատաքննության փուլում:
- ✓ «Արարատ-Ճանշին» ՍՊԸ-ի կողմից 22.11.2021թ.-ին հայցադիմում է ներկայացվել դատարան ընդդեմ «Միսիանի Բեռնաուդեվորատար Ավտոտրանսպորտային» ՍՊԸ-ի 4,000,000 ՀՀ դրամի և տոկոսների բռնագանձման պահանջի մասին: Ներկայացված հայցադիմումը ստացած չլինելով 29.11.2022թ.-ին մեր կողմից վճարվել է 4,000,000 ՀՀ դրամը, որից հետո դատարանի 17.06.2022թ.-ի վճռով գործի վարույթը նշված չափով կարճվել է, իսկ մնացած մասով հայցը մերժվել:
- ✓ 01.11.2021թ.-ին «Ռոսգոստորախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ-ն հայցադիմում է ներկայացրել դատարան ընդդեմ «Միսիանի Բեռնաուդեվորատար Ավտոտրանսպորտային» ՍՊԸ-ի 40,000 ՀՀ դրամ գումարի բռնագանձման պահանջի մասին: Ընկերությունը կատարել է 40,000 ՀՀ դրամի վճարումը, և դատարանը 07.04.2022թ.-ի որոշմամբ գործի վարույթը կարճել է:
- ✓ Դատարանի 30.11.2016թ.-ի վճռով «Խան» ՍՊԸ-ն սնանկ է ճանաչվել: «Խան» ՍՊԸ-ի Սնանկության կառավարչի 07.07.2022թ.-ի սնանկության գործով միջոցների բաշխման միջանկյալ ծրագրի հիման վրա «Միսիանի Բեռնաուդեվորատար Ավտոտրանսպորտային» ՍՊԸ-ի պահանջը բավարարվել է մասնակի 401,886 ՀՀ դրամի չափով:

27.9 Գործարքներ անձնակազմի հետ

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը՝

հազար դրամ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ՝	11,175	6,112

Հիմնական անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը՝

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ	200,350	176,857
Արձակուրդային	9,380	29,260
Պարգևատրումներ	77,392	89,091
Ապահովագրություն/ գործառի կողմից	-	-
Կուտակային ֆոնդին հատկացումներ	-	-
Այլ /այդ թվում քաղ. իրավ. պայմ./	141,972	28,906

28. Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցած դեպքերի բացահայտումներ

Հաշվետու ամսաթվից հետո, բայց մինչև հաշվետվությունների վավերացումը 2022թ.-ի փետրվարի 24-ին սկսվեց ռուս-ուկրաինական ռազմական հակամարտությունը և այն անմիջապես ուղեկցվեց Ռուսաստանի Դաշնության նկատմամբ միջազգային պատժամիջոցներով:

Սա նշանակալիորեն ազդեց նաև Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական միջավայրի վրա, մասնավորապես անկայունացան արտաբյուջեների փոխարժեքները, էներգակիրների միջազգային գները: Զգալիորեն սահմանափակվել են Հայաստանից դեպի Ռուսաստան, Ուկրաինա և Բելոռուս արտահանումները, ինչպես նաև այդ երկրներից դեպի Հայաստան ներմուծումները:

Կազմակերպությունն ունի որոշ առևտրային գործընկերներ նշված երկրներում, սակայն նրանց հետ գործարքները փոքրածավալ են: Սակայն հակամարտության ընդհանուր հետևանքները կարող են ունենալ էական ազդեցություն կազմակերպության գործառնությունների վրա, որի գծով ղեկավարությունը հաշվետվությունների վավերացման պահին չի կարող իրականացնել արժանահավատ քանակական գնահատումներ: